

ЗНАЧАЈ АГРОБИЗНИС СЕКТОРА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Раде Поповић

Департман за аграрну економију и агробизнис
Економски факултет у Суботици
Универзитет у Новом Саду

Агенда

- Дефиниција Агробизнис сектора
- Структура сектора
- Карактеристике
- Трендови
- Перспектива

АГРОБИЗНИС

– **Концепт**

– **Дефиниција:**

Агробизнис је збир резултата свих активности у областима производње и дистрибуције инпута за пољопривредну производњу, производње на пољопривредним газдинствима, складиштењу, преради и дистрибуцији пољопривредних производа и прерађевина (Davis, J., Golderberg R., 1957).

Структура агробизниса у Србији

ПОТРОШАЧИ

Малопродајни ланци

Хотели

Ресторани

Кетеринг

Индустрија
млека

Индустрија
меса

Млинско
пекарска

Индустрија
уља

Кондиторска
индустрија

Индустрија
пића

...

Пољопривредна
газдинства

Механизација
и опрема

Дизел

Минерална
ђубрива

Пестициди

Семенска
роба

Сточна
храна

Ветерин.
лекови

...

Карактеристике агробизниса

- Појединачно највећи појединачни сегмент привреде,
- Највећи појединачни удео у БДП,
- Капитално интензиван,
- Највећи број радних места,
- Цикличност производње и варијације цена,
- Координација унутар ланаца снабдевања храном,
- Специфична тржишна ситуација,
- Широки опсег технологија производње,
- Здравствена безбедност хране, ...

Будућност Агробизнис сектора

- Популација
 - Раст становништва са 7 на 9,1 милијарди (+30%)
- Тражња за храном (+70%) због:
 - Раста становништва,
 - Смањење глади и
 - Промене прехранбених навика
- Извори раста понуде хране:
 - Интензификација производње, раст приноса и додатне површине

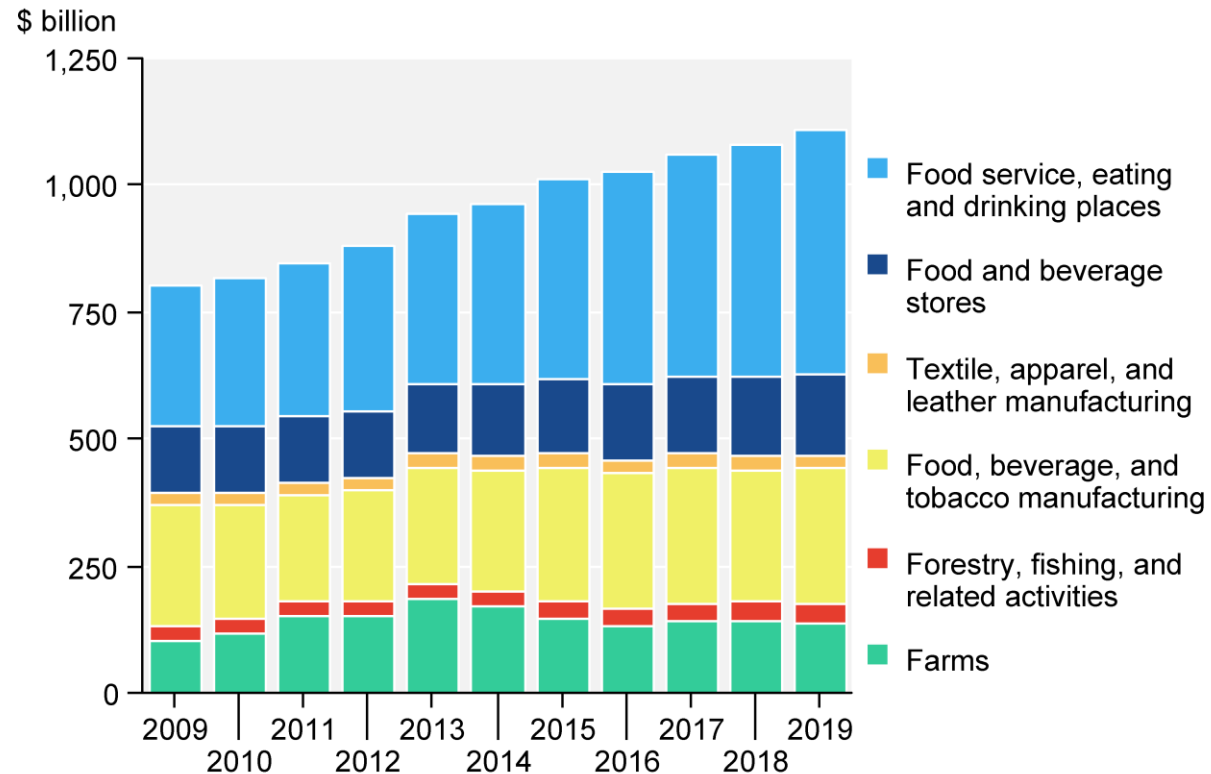
Агробизнис у САД

Удео у БДП-у

– Пољопривреда **1%**

– Агробизнис **5,8%**

Value added to GDP by agriculture and related industries, 2009-19

Note: GDP = Gross domestic product.

Source: USDA, Economic Research Service using data from U.S. Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis, Value Added by Industry, data as of September 30, 2020.

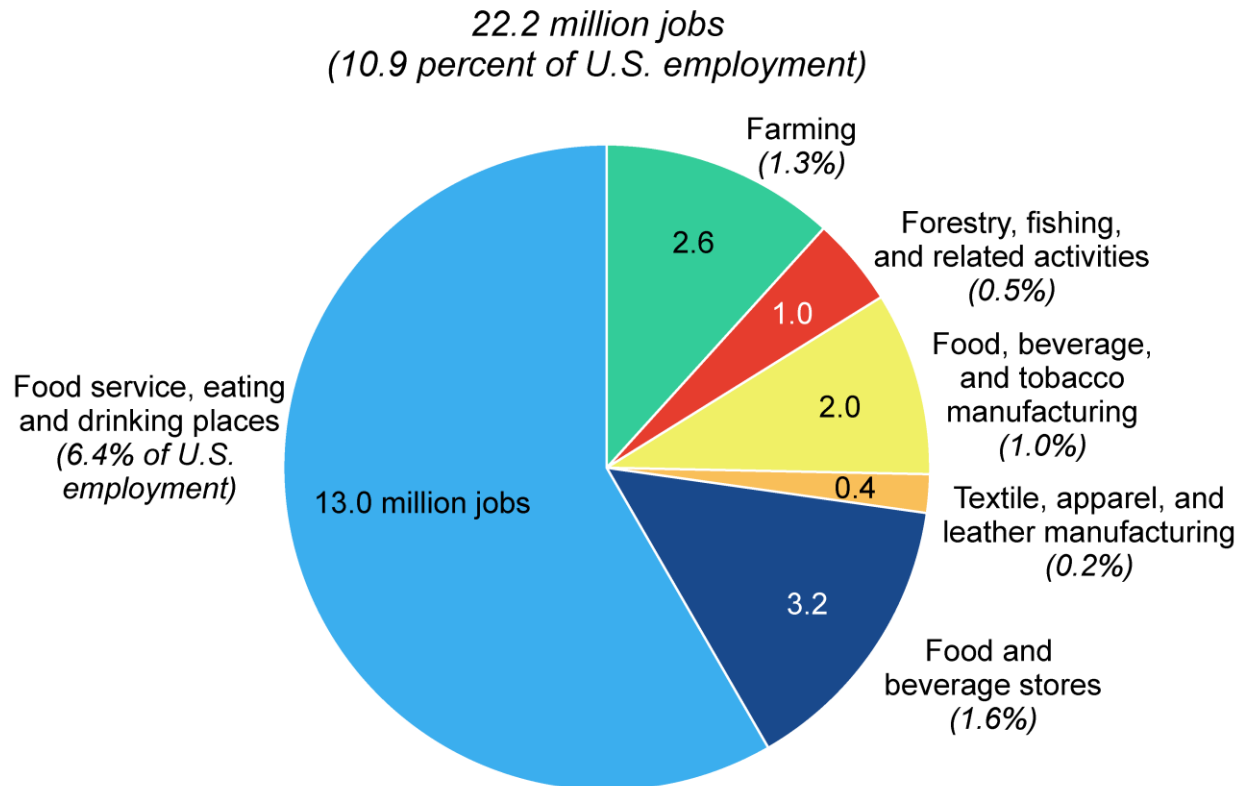
Агробизнис у САД

Удео у запослености

– Пољопривреда **1,3%**

– Агробизнис **11%**

Employment* in agriculture, food, and related industries, 2019

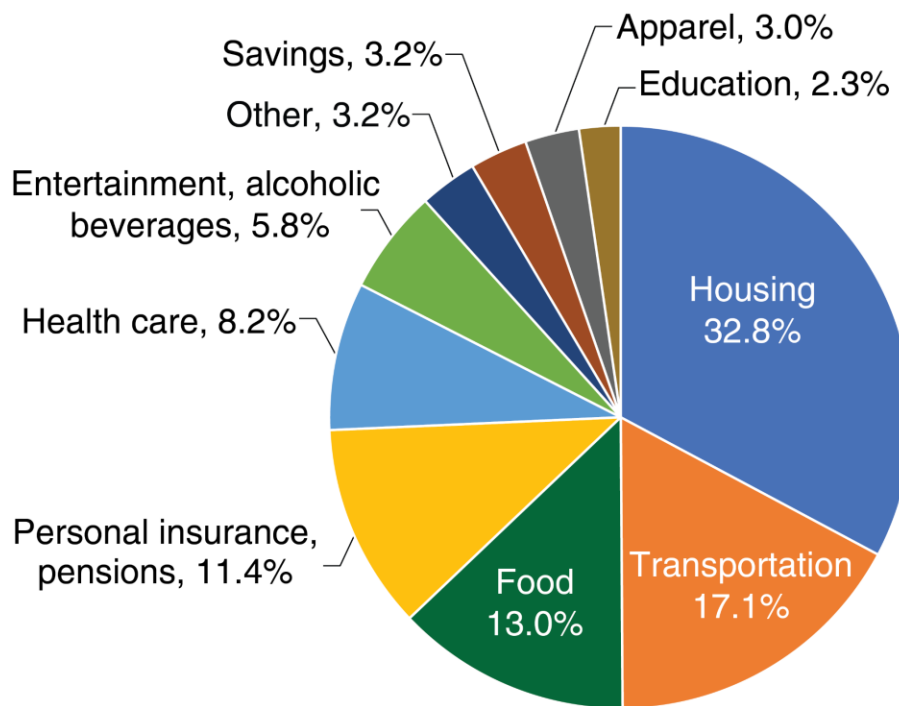

Агробизнис у САД

Удео у потрошњи становништва

– Храна **13%**

Share of U.S. household consumer expenditures by major categories, 2019

Note: "Other" includes personal care products, tobacco, and miscellaneous expenditures. "Education" includes education and reading.

Source: USDA, Economic Research Service using data from U.S. Department of Labor, Bureau of Labor Statistics, Consumer Expenditure Survey, 2019.

Агробизнис у Србији

Удео у БДП-у

- Пољопривреда, шумарство и рибарство **6-7%**
- Агробизнис ? %

Агробизнис у Србији

Удео у запослености

- Пољопривреда, шумарство и рибарство 15%
- Агробизнис ? %

Агробизнис у Србији

Удео у потрошњи становништва

- Храна **34,3%**
- Алкохолна пића
и дуван **4,9%**

Удео у потрошњи становништва у ЕУ-15:

- Храна **11,6%**
- Алкохолна пића
и дуван **3,6%**

Трендови у агробизнису - ИЗАЗОВИ

Удели прихода пољопривредника у 1 Евру трошка за храну у Немачкој

Трендови у агробизнису - ИЗАЗОВИ

Удели прихода пољопривредника у 1 \$ трошка за храну у САД-у.

2019 Food dollar: Marketing bill (nominal)

Трендови у агробизнису - ИЗАЗОВИ

Све већи утицај:

- Закона, потрошача, конкуренције.

Тржишна моћ у рукама концентрисане трговине

Нова поља у развоју агробизниса:

- Храна за различите старосне групе потрошача,
- Функционална храна,
- Храна за спортисте,
- Дијетална храна, ...

Трендови у агробизнису - ПЕРСПЕКТИВА

- Међународна трговина,
- Вертикалне интеграције,
- Вертикална координација,
- Заштита животне средине,
- Производња здравствено безбедне хране,
- Дигитализација, прецизна пољопривреда,
- ...

АГРОБИЗНИС - ПЕРСПЕКТИВА ЗА СТУДИЈЕ

- Агробизнис сектор у будућности нуди:
 - Највећи број радних места
 - Разнолику лепезу типова радних места (теренски рад, канцеларијски рад, комбиновано)
 - Велика динамика и широка могућност за изградњу каријере
 - ХРАНА је сигуран ПОСАО

ХВАЛА НА ПАЖЊИ